

NOI DIMENSIUNI ALE EDUCAȚIEI INTERCULTURALE ÎN ȘCOALĂ

În perioada 25-27 mai 2012, în cadrul Universității Creștine „**Dimitrie Cantemir**” s-a desfășurat Conferința internațională **Interculturalitate și strategii competiționale**.

Secțiunea **Antro-pedagogie și studii interculturale** în școlii a Facultății de Științe ale Educației a avut ca obiective specifice: integrarea comunității științifice românești în activitățile comunității științifice internaționale de educație prin studii comparative dintre nevoia reală de dezvoltare și nivelurile atinse în domeniile prioritare; înscrierea demersurilor educaționale în soluționarea crizei din multiplele domenii de evoluție; crearea unui mediu transnațional și interdisciplinar de cooperare în domeniul educației în scopul realizării proiectelor finanțate din programele europene; stimularea procesului inovării ca rezultat al implementării rezultatelor cercetării științifice educaționale în contextul dezvoltării tehnico-economice din etapa actuală pentru redresarea economică-socială a societății; creșterea vizibilității cercetării științifice educaționale românești și a Universității Creștine „**Dimitrie Cantemir**” din București.

În cadrul acestei secțiuni, au fost prezentate următoarele comunicări: „**Relația dintre comunicare și adevăr în lumea de azi**”, conf. univ. dr. Gabriela Pohoată, Facultatea de Științe ale Educației, Universitatea Creștină „**Dimitrie Cantemir**”, București; „**Scoala americană în secolul XXI**”, prof. univ. dr. Nicolae Săcăliș – director Revista Paideea; „**Educația părinților – un proiect intercultural de abordare tematică europeană**”, prof. univ. dr. Costea Octavia, Facultatea de Științe ale Educației, Universitatea Creștină „**Dimitrie Cantemir**” București; **The „Quality of Teaching and Learning in the Higher Education for the Human Development in EULAC**”, prof. univ. dr. Paulo Orefice, Universitatea din Florența; „**Connecting generations**”, prof. univ. dr. Giovanna del Gobbo, prof. univ. dr. Gilda Esposito, Universitatea din Florența; „**Educația multiculturală – o provocare a școlii românești**”, conf. univ. dr. Adrian Jinaru, Universitatea de Vest din Timișoara; „**Ph. D engineer Ion St. Basgan, inventor of the great depth drilling; Evaluation and calculation of economic efficiency of patents on great depth drilling**”, conf. univ. dr. Gabriel Năstase, Facultatea de Finanțe, Bănci și Contabilitate Universitatea Creștină „**Dimitrie Cantemir**”, București; „**Conduită didactică și comportament intercultural în clasa de elevi**”,

conf. univ. dr. Magdalena Dumitrana, Facultatea de Științe ale Educației, Pitești; „**Poezia creștină și formarea unei atitudini interculturale: «Băiețelul negru» al lui William Blake**», conf. univ. dr. Magdalena Dumitrana, Facultatea de Științe ale Educației, Pitești; „**Învățarea la vârsta adultă: motivație și strategii competiționale**”, Camelia Popa CS III, Institutul de Filosofie și Psihologie C. Rădulescu-Motru, Academia Română; „**Amprenta culturală asupra conceptului de „reușită școlară”**”, lect. univ. dr. Costel Chiteș, Facultatea de Științe ale Educației, Universitatea Creștină „**Dimitrie Cantemir**”, București, conf. univ. dr. Simona Trifu, Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Universitatea București; „**Câteva considerații privind noile repere ale educației interculturale**”, lect. univ. dr. Maria Condor, Facultatea de Științe ale Educației, Universitatea Creștină „**Dimitrie Cantemir**”; „**Zece mii de culturi. O singură civilizație**”, lect. univ. dr. Marin Tudor, Facultatea de Științe ale Educației, Universitatea Creștină „**Dimitrie Cantemir**”; „**Introducerea educației timpurii în politicile și practicile educaționale din România**”, lect. univ. dr. Conona Petrescu, Facultatea de Științe ale Educației, Universitatea Creștină „**Dimitrie Cantemir**”; „**Psihologia interculturală și posibilități de aplicare în mediul școlar**”, lect. univ. dr. Monica Licu, Facultatea de Științe ale Educației, Universitatea Creștină „**Dimitrie Cantemir**”; „**Educația copiilor migranți. Politici și practici europene**”, lect. drd. Adrian Helstern, Facultatea de Științe ale Educației, Universitatea Creștină „**Dimitrie Cantemir**”; „**Premisele educației inclusive în grădinițe**”, Ioana Lazlo, director, Grădinița nr. 272; „**Eidos și ethos în interculturalitate**”, Ionuț Tatu, cursant Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic.

Problematica, abordările și ideile principale din materialele prezentate și cu ocazia dezbatărilor au evidențiat noi dimensiuni ale educației interculturale în școală. Evoluția pragmatismului american este coroborată cu fundamentele și reușitele istorice ale antropologiei americane. Aceasta se diversifică, apar noi clasificări în antropologie. Antropologia americană coabitează cu sociologia europeană și dau o nouă viziune interculturalității. Portabilitatea și adaptabilitatea proiectului pilot european IPPE – Construirea indicatorilor de participare a părinților în învățământul obligatoriu (Construction d'indicateurs de la participation des parents dans l'enseignement obligatoire) este un exemplu în acest sens. Proiectul a creat un instrument Observatorul european pentru evoluția educației parentale, www.parentsparticipation.eu, în ceea ce privește dreptul la educație și aplicarea indicatorilor privind dreptul la informare, dreptul de recurs, dreptul de a alege și dreptul de a participa al acestora. Un proiect

tematic transnațional este proiect intercultural: asemănări și deosebiri dintre subiecte comune – calitatea informării, participarea comunității de părinți și de promovare a egalității prin asigurarea unor condiții egale, inclusiv drepturile minorităților, finanțarea de către stat a educației obligatorii publice și private, simplificarea normelor și a procedurilor administrative ale școlilor, utilitatea unei campanii tematice europene, investiția în instruirea părinților.

Demersurile educaționale în soluționarea crizei din domeniile de evoluție socio-umană capătă aspecte inedite. Fenomenul migrației economice pune în discuție educația migranților sub multiple aspecte: conexiunea dintre educație și integrare, dreptul la educație – școala în limba maternă, condițiile socio-economice precare generează o educație precară. Premisele educației inclusive preșcolare sunt, în primul rând, premise referențiale și premise didactice specifice. În educația adulților, accentul se pune pe mediere, pe explorarea experienței de învățare și pe implicarea părinților.

*Ideile experților generează un mediu transnațional și interdisciplinar de cooperare, se alcătuiesc echipe performante în scopul realizării proiectelor finanțate din programele europene. O problemă încă precar abordată rămâne guvernanta în educație – o problemă-cheie în reformele europene necesare pentru calitatea educației și pentru formare din **Cadrul strategic 2020**.*

Participanții au decelat aspecte inovative care vor fi explorate într-o activități ulterioare:

- 1. La nivelul preluării premiselor de lucru – referențiale, didactice;*
- 2. La nivelul disciplinelor academice: etică și comunicare, transdisciplinaritate (de ex. matematică/psihologie), interculturalitatea tangentă cu multiple domenii de educație;*
- 3. Palierele de analiză devin multiple: aspectele legate de interculturalitate/incluziune, etnie, religie, sănătate, reușită socială, experiența adultă, ieșirile academice în societate, cultura intergenerațională;*
- 4. La nivelul metodei – formalizarea datelor și a bunelor practici, analiza factorială, analiză de percepții, analiza testimonială;*
- 5. La nivelul procesului și al actorilor implicați în educație: mediator, educator, adult, părinte.*

În concluzie, putem afirma că educația intră în paradigma de pluralitate a resurselor umane (învățare pe tot parcursul vieții, categorii sociale variate, adulți, copii de toate vârstele, părinți), de multipolaritate a culturii (multi-, trans - interculturalitate, migrație), de integrare socială (educație incluzivă, reușită socială). Ca atare, cercetarea din educație evoluează: conceptele sunt

refundamentate (fenomenologie și epistemologie, comunicare și adevăr, eidos și ethos) și diversificate (inter- și transdisciplinaritate, pragmatism multifacțat); construcția de dispozitive generale sau educaționale de introducere a rezultatelor cercetării în practica umană și socială: observator european pentru educația părinților, legislație pentru migrații europeni, cadrul pentru educația inclusivă sau a adulților; adaptarea și inovarea instrumentelor de explorare (formalizare de date și de bune practici, analiza factorială, analiza testimonială).

Realitatea actuală solicită noi prerogative ale formării: ethosul formatorului, nou profil al mediatorului intercultural, educatorul pentru migrații, explorarea experienței adultului, formarea părinților, educatorul din grădinițe.

Evoluția societăților actuale, globalizarea, criza din multiple domenii de activitate conduc spre reconsiderarea perspectivelor de abordare a contextelor și a sensurilor de evoluție a umanității dintr-o viziune mai atent interculturală.

Prof. univ. dr. Octavia Costea